

POKROK ZÁPADA

Založen 1871. -- Ročník XX.

OMAHA, NEBR., V ÚTERÝ DNE 4. ČERVENCE 1899.

Dvojtýdenník: Ročník VII. číslo 84.

Z BOJISTĚ FILIPINSKÉHO.

První nebraský pluk vyplul s Manily

Nebraský pluk, 740 mužů, a 250 mužů z utažského dělostřelectva, vypluli v sobotu z Manily. Asi třicet Nebrascanů a 25 dělostřelců z Utah zůstalo v Manile a z většiny dluhují se opětně odvésti. Pójde-li všecko dobře, parník Hancock dorazí do San Franciska asi ve dvaceti čtyřech dnech a poněvadž vrátit se dobrovolníci drženi budou dva týdny v táboře na pobřeží, nebraský pluk může být doma někdy kolem 15. srpna.

V pátek večer, za silného lijáku, povstali podnikli útok na San Fernando a v nastalé srážce zabít byl jeden americký voják a čtyři muži poraněni. Filipinci patrně chtěli jenom vojsko naše pozlobiti, neboť po vypálení několika hromadných výstřelů couvli. Po celou noc však udržovali porůznu palbu, tak že Američané ani oka zamhouřiti nemohli. Ztráta nepřátelská nebyla zjištěna, ale je asi nepatrná, neboť Američané stříleli jenom podle záblesků povstaleckých ručnic.

Komise tří španělských důstojníků, jež odebrala se do řad povstaleckých, aby učinila poslední pokus v zájmu osvobození španělských zajatců, se dosud nevrátili. Panují o ni obavy, ale zároveň došla zpráva, že Aginaldo přijal přátelsky důstojníky v Tarlacu a pohostil je. Prosí se dokonce, že vystoupil na jejich počtu banket, na němž rodiny všech povstaleckých vůdců se podílely.

Generál Owenshine leží v nemocnici se zimnicí a tu brigádě jeho velí gen. Grant.

Prof. Schurman, předseda komise pro záležitosti filipínské, vrátí se právě do Manily po tříměsíční pouti v jižní části souostroví a přinesl zprávy celkem potěšitelné. Záměrnější a vzdělanější třídy přejí při americké protektorátu, kdekto massy se svým prohlášením čekají, až jak to dopadne na Luzonu. Na ostrově Cebu navštívil prof. Schurman předsedu města Santa Nicholas a řekl: "My chceme mír, potravu a blahobyt. Netoužíme po boji. Byli bychom neutrální." To je asi všeobecný náhled. Někteří města jsou v moci tlup tagalských a v takových obydlatel bojí se schvalovati americkou svrchovanost. Jakmile však se pře svědčí, že Aginaldo je poražen, prohlásí svoji oddanost ku Spoj. Státům.

V sobotu generál Lawton a prof. Worcester navštívili hlavní města v provincii Cavite, z nichž povstanci se vstěhovali. Jejich úctou bylo řídit volbu předsedu měst Imus, Baccor, Paranaque a Las Pinas. Předsedové těchto měst ustanoví podřízené vládníky a vypisovací budou daně, jichž výnos musí však být vynakládán pouze na obecné zvelební.

Včera otevřeny byly školy manilské a asi 5,000 dítek se přihlásilo. Mezi učitelé na těchto školách jsou Američané, Španělové a Filipinci. Nejzajímavější osobnost mezi nimi je vdova po znamenitém vlastenci filipinském, Dru. Rizalovi, jenž zdvihl vzpouru proti Španělsku na podzim roku 1896 a popraven byl v provincii téhož roku. Paní Rizalová, po smrti svého manžela, odebrala se do města Imus a byla zvolena kapitánkou jedné povstalecké setniny. Je to vzdělaná dáma a pochází ze zámožné rodiny v Hong Kongu. Angličtina bude vyučována ve školách hodinu denně. Mezi svátky svčeno bude dvacet dnů církevních, narozeniny Washingtonovy a čtvrtý červenec.

Na Filipiny přijíždí neustále misijnářští všech možných věr a sekt. Señor Llorente, člen nejvyššího soudu, vyjádřil se, že je nadšen americkou ideou rozvedení církve od státu, ale v nyníjších neustálých poměrech nebylo by příliš vhodné zaváděti protestantství.

Generál Otis oznámil v pátek odpoledne, že vládní parník Morgan City odel z Manily dnešního čtvrtého června se 466 osobami vojska.

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCÍ.

POLITICKÉ.

Z Washingtonu.

† President konečně rozhodl určitě, že statičný generál Wheeler, jenž vyznamenal se v kampani kubánské, nephjde na Filipiny, jak si přál. Je prý už příliš star a zdraví jeho nesneslo by podnebí a útrapy kampaně v tropických krajinách. Právě se, že Wheeler, když touha jeho nedošla splnění, bude kandidovati za guvernéra svého rodného státu, Alabamy.

† V poslední době proslýchalo se, že president vzdal se úmyslu, navštívit západ letos v létě; avšak McKinley sám vyjádřil se vůči senátoru Warrenovi z Wyomingu, že výlet podnikne, nestane-li se něco nepeředvídaného.

† Vyslanců Straus v Cañahradu oznámil státnímu odboru, že z Turecka povolil byl vývoz koní, ale vláda čítá \$24 exportní daně z každého zvířete.

† Vládní důchody za první rok, skončivší nátkem, obnášejí \$515,600,000 se cla a vnitrozemských daní a \$36,533,000 z různých zdrojů. Vydeje za rok dosáhnou asi \$605,000,000 a schodek přibližně \$89,500,000, čili o \$27,500,000 méně, nežli sekretář pokladny Gage odhadoval. Armáda stála \$229,000,000 a loďstvo \$64,700,000 za tento rok. Před válkou španělsko-americkou vydržoval armáda i loďstvo stálo průměrně \$80,000,000 za rok.

† President McKinley věnoval stříbrný a vyzlacený pohár francouzskému veleplavci Camboinovi, v uznání zásluh, jež získal si docelením směru mezi Španělskem a Spojenými Státy. Pohár je dvě a půl stopy vysoký a spočívá na bedrách tří amerických orlů. Jednou z významných osob je francouzský a americký erb, sloučené v pěkném vzorku. Na poháru je následující nápis: "Věnováno presidentem Spojených Států jeho excellenci, M. Jules Camboinovi, veleplavci Francie, na důkaz jeho přátelských služeb při jednání protokolu míru mezi Spojenými Státy a Španělskem, 12. srpna 1898."

Roosevelt pro McKinleyho.

Po svém návratu ze západu, tážna byl guvernér new-yorský Roosevelt, zdali bude kandidátem prezidentství na přerok, k čemuž on odpověděl, že přeje znovuvzrušený nyníšního presidenta McKinleyho a ve směru tom že bude pracovati. Právě též, je nadšen byl západem a svým přijetím od lidu tamního.

KRONIKA UDALOSTÍ.

Zárodky hlízového moru.

Pytváním vrtol dvou japonských plavců, kteří utonuli při pokusu doplavit ke břehu z parníku Nipon Maru, zjištěno že ve žlázkách jejich nalézaly se zárodky hlízového moru, kterýž na jmenované lodi se objevil a vyžádal si dvě oběti. Cestující, meškající nyní v karanténě na Angel Islandu v zálivu San Franciska, žádali telegraficky odbor pokladní za propuštění, poněvadž prý nemoc ona nebyla hlízovým morem, ale přání jejich nebylo vyhověno, naopak karanténa ještě ztotožněna. Těla obou plavců byla spalena.

Ze svята přámyslu a práce.

Stávká na pouliční dráze ve Wheelingu v Západní Virginii, jež několik měsíců trvala, byla ve čtvrtek skončena vzájemným dohodnutím. Stávkáři prosadili mnohé ze svých požadavků, což je hlavně zásluhou občanstva, jež důsledně odpíralo jezdit na kárách Hizených neunionovými zřizenci. — K rozklujícímu výstupu došlo ve čtvrtek v Clevelandu. Zástup asi 300 hochů a mužů, zastavil na Jennings ave. káru s neunionovým konduktérem a řidičem a zabalil oba a též cestující z káry vypudil. Konduktér na útěku tasil revolver a několikrát vystřelil, ale netrefil nikoho. Policie byla povolána, rozebrala zástup a zatkla konduktéra pro střeliv v městských hranicích. — Když zvládnutí vlaků, vozovců černochoy s Pana, Ill., do

dolů v jižní části státu, kde panuje strach, zastavil se u dolu Fredonia, tři míle severozápadně od Carterville, stávkáři, v houští ukryti, zahájili naň palbu, během níž jedna ženšina byla zabita a asi dvacet osob poraněno. Jedině nastoupením rychlé jízdy do Johnson City, zabráněno bylo dalšímu krveprolití. Právě se, že útočníci byli černoši, kteří nastěhováni byli do uhlodolů asi před rokem a od té doby přidali se k unii. Poděšen černoši dopraveni byli do ohrady v dolech Brushových bez další nehody, ale panují obavy před horšími ještě výtržnostmi. — V chicagských jatkách vypukla nepatrná stávká asi před dvěma týdny, avšak hnuti nabývá stále větší rozměry, tak že panují obavy před všeobecným zastavením práce. Na neděli svolána byla schůze dělnictva z jatek, v níž rokováno, zdali měl by se prohlásiti všeobecný strajk, avšak po delší úvaze rozhodnuto, posečkati s tím, až doclena bude lepší organizace. — Do uhléni oblasti v jižním Illinoisu muselo býti povoláno vojsko. Neunioní černoši a jiní lidé zaměstnaní v dolech Brushových blíž Fredonie, podrážděni útokem z předešlého dne, vrhli se v sobotu do Union City, osady, kde unioní havří bydlieli a když je vyhnali, vesnici spálili. Mezi oběma stranami udržována střežba odpoledne a po celou noc, ale není známo, byl-li kdo zabit. Pět unionových černochoy a jeden itálí přidrženi byli koronerovou porotou k zodpovědnosti pro zabití černochoy při útoku na vlak v pátek.

Nové državy Strýce Sama.

William Alden Doyle, zvláštní jednatel pozemkového úřadu Spojených Států, jenž vrátil se právě z úřední cesty po Hawaii a ostrovech Filipinských, odhaduje, že v državách těchto je 55,000,000 akrů pozemků, k nimž není žádných soukromých vlastnických nároků. Pozemky tyto budou nabídnuty k osazování, ale dříve musí kongres přijati nový zákon o zabírání domovín. Doyle odporučoval by hlavně osazování černochoy v těchto nových krajinách.

Útrapy zlatokopů.

Dr. J. K. Stone, v dřívějších dobách vynikající lékař v San Francisku, píše od řeky Kowak v Alasce, že oběžníky, rozestlané jistou dopravní společností a označující, že krajina kolem průlivu Kotzebuaova jest plna zlata, jsou čirým podvodem a byly vydány jenom proto, aby společnost ta získala obchod pro své loďstvo. Asi 1500 mužů zaplatilo za cestu po \$20, ale ani jediný nenašel zlata tolik, aby se rýžování jeho vyplátilo. Někteří vrátili se do krajiny zalidněných, ale jiní nemají peněz a tak smrt hladem zírá jim ve tvář, nepošle-li vláda pro ně parník. V končinách těch nelze totiž vůbec vypěstovati nějakých plodin.

Pomsta zklamaného politikáře.

Mayor James Balbirnie, z Muskegon, Mich., zavražděn byl ve čtvrtek v poledne J. W. Tayerem, úřadovcem, jenž neobdržel sľbené místo. Balbirnie stál právě ve dveřích svého krámu a kule, z blízka vypálená, vnikla mu do levé strany prsou. Raněný muž vyběhl ještě nahoru, ale v chodbě již klesl a za patnáct minut zemřel. Tayer po vykonání krvavé pomsty požil sinou dávku kyseliny karbové a aby smrt byla jistější, střelil se do prsou. Skonal asi za hodinu.

Jedenáct osob utonulo.

Ve čtvrtek v noci zuffila na jezere Erie bouře, jakou plavci nepamatují ve mnoha letech. Uděl se značný počet menších nehoď a parní barka Margaret Olwill, jež s nákladem kamene plula z Kelly's Island do Clevelandu, úplně pohlcena byla vlnami, při čemž jedenaáct osob nalezlo na dně jezerním předčasný hrob. Z mužstva zachráněn byl pouze Duncan Coyle, jenž plavč čtyři hodiny držel se na vodě a nalezl byl paráskem State of Ohio. Soudruh jeho Heffren také držel se plouvoucích troskách kajuty, avšak pro slabost nemohl sni otočiti kolem sebe lano, jež bylo mu hozeno a tak zahynal před očima plavců a cestujících na

parníku. Byly sice čineny pokusy, spustiti na vodu záchranný člun, ale jezero bylo příliš rozbořeno. Mezi utonulými jsou také dvě ženštiny, manželka kapitána Browna a slečna Huntova z Clevelandu, jež pro zábavu na borce si vyjela. Neštěstí událo se mezi Toledem a Clevelandem.

Zajímavá technická chyba.

Náhle a senačně zakončilo ve čtvrtek v Chicagu ličený Augustem Beckerem, fezníkem, jenž obžalován byl, že zavraždil, rozřezal a uvalil ženu svoji, aby vzít si mohl 17letou Idu Sutterlinovou. Když porota byla vybrána a výslech svědků započal, požádali obhájci za výskrtní žaloby a sice z té příčiny, že obět Beckerova jmenována jest v obžalovacím spise Elizabeth Becker, kdekto ve skutečnosti jmenovala se Theresa. Po krátké úradě právníků, zastupujících stát, bylo usneseno, žalobu vzít zpět a soudec Stein, před níž přelíčení se konalo, vydal ihned na Beckera nový zatykač a jako vyšetřující magistrát, po vyšetřování několika svědků, odkázal jej do vazby. Odpoledne pak velká porota podala proti Beckerovi novou žalobu. Obhájci tvrdí však nyní, že všechno toto počínání bylo protizákonné. Právě, že dle ústavny nikdo nesmí býti vystaven v nebezpečí života dvakrát pro tenž zločin a to že by se stalo, kdyby Becker, s níž výslech již započal, podoben novému ličením. Dále pak soudec Stein, když zasedal jako vyšetřující magistrát, zapsáhnouti měl svědky sám a nikoli klerk trestního soudu. Tyto klíčky mají ovšem svoji platnost před zákonem, ale proto Becker sotva zaslouženému trestu unikne. V pátek obhájci formálně požádali o propuštění Beckera, ale soudec Stein návrh jejich odmítl.

Indiáni se bouří.

Rudoši kmenů Uncompagre, Ute a Uintah, jichž rezervace nedávno otevřena byla osadníkům, shromáždili se počtem asi 2,000, mlši od jednatelny White Rocks, křepčí válečné tance a vyhrožují, že se vrátí na své pozemky, o něž byli prý ožizeni. Mezi osadníky panuje značné zděšení, poněvadž ve Fort Duchesne zůstala pouze jedna setnina vojska čítající 103 mužů.

"Výkvet národa".

Tlupa rekrutů, jedoucích z Clevelandu na Filipiny, způsobila v sobotu výtržnost v železničních ohradách v Denver surovým útokem na jednoho dělníka, jenž káru spravoval. Týraného zastali se ostatní zřizenci a v řez, jež se rozpoutala, jednomu vojáků přerážena byla tři zebra a několik jiných bylo bolestně poraněno. Dva rekruti, J. J. Posey a J. H. Materson, byli zatčeni a obžalováni, že výtržnost zaviniili. Podobné hrdivství provedli vojáci, ale už "veteráni", z pravidelné armády, ve Winnemucca, Nev., v pátek. Když se ve zmíněném místě vlak zastavil, vrazili do blízkého hostince, vyloupili tam kde jaké likoviny a doutnky a číšníka Chris. Deisse, jenž nemohl rozuměti podobnému výbuchu vlastenectví, postřelili. Distriktní návladní Vanduser nechtěl dovoliti, aby vlak odel, dokud vinníci nebudou zjištěni, ale když to nemohlo býti provedeno do jedné s půlnoci, major Noble, velitel oddílu, dal rozkaz k další jízdě. Tvrdí, že prý zdržením vlaku zmeškali loď, na níž odplouti měli na Filipiny.

Činnost mincovny.

Zpráva v ražbě peněz v mincovně filadelfické vykažuje, že za první rok, právě skončený, bylo tam raženo peněz v hodnotě \$60,794,401.79. Z tohoto obnosu \$49,919.18 bylo ve zlatě, \$9,918,311.65 ve stříbře a \$956,910.14 v níku a mědi.

Bicykl a lokomotiva.

Chares M. Murphy, bicyklista mezinárodně proslulý z Brooklyna, urazil mši v 57 4-5 vteřin podél železničních kolejí blíže Maywood na Long Islandu, v pátek ráno. Předjížděla jej železniční lokomotiva z jednou károu, na níž upevněna byl kříd, kterýž jezdce před větrem chránil. Na dvoře dostihy pohánělo plus 3,000 osob. Podél kolejí počínala byla hladaá stezka

Osvědčená uniová kapela So. Omažská

pod řízením chvalně známého kapelníka **F. J. Fraňka**

nabízí své služby ctěnému obecenstvu na všem příležitostem, jako:

zabavám, výletům, divadlům, pohřbům, průvodům atd.

Ze úplnou spokojenost a výtečnou hudbu se ručí.

Kdokoliv služeb kapely této potřebuje, necht' se obrátí přímo na kapelníka p. F. J. Fraňka, na 20. a 8 ul., So. Omaha, aneb zavolá číslo telefonu 45, tamtéž.

DRÖBNÉ ZPRÁVY.

* V hotelu Atlantic v Davenport, Ia., vyskytl se neštovice. Hosté i lidé dovnáček podrobeni byli přísné karanténě.

— Dokonalým lotrem jest Dan Ashby z Weatherford, Okla. Pil ve čtvrtek z několika kumpány v hostinci a když hodně kořaly do sebe nalil, vyšel na ulici s otevřeným nožem a prohlásil, že někoho zabije. První přišel mu do cesty C. H. Griffiths, vážený občan, a na něm také bídák výhrůžku svoji provedl. Griffiths bodnut byl do prsou a skonal v několika okamžicích.

* Do stanice dráhy Northwestern v Dewitt, Ia., vrazili v sobotu v jednu hodinu v noci tři zakulení lupiči, namfženým revolverem přinutili staničního dozorce k mlčení a dynamitem rozobili železnou pokladnu, z níž uloupili \$100. Chlapi přijeli k nádraží v bryče a zmizeli, nežli poplach mohl býti způsoben.

* Při koupání v rybníce dvě míle od Iowa City utonul v pátek 14letý syn Samuela Forbese ze zmíněného města.

* Emil Anderson, topič na dráze Union Pacific, spadl s parostroje, když sjížděl s tak zvaného vrchu Shermanova v Cheyenne, Wyo., a byl přejet všemi paděsáti karami, jež vlak tvořily. Tělo jeho bylo hrozně zohaveno.

* Jedním ze zajímavějších trustů je kombinace na kontrolování těžby a prodeje asfaltu. Společnost, s kapitálem třiceti milionů dollarů, byla inkorporována v New Jersey, ale její hlavní úřadovny budou ve Filadelfii.

* Gen. Wood, jemuž nabídnuto bylo místo předsedy společnosti pouliční dráhy ve Washingtonu, rozhodl se, že zůstane nadále v armádě a na počátku tohoto týdne vrátí se na Kubu, aby hleděl si svých povinností jako guvernér provincie Santiago de Cuba. Navrat jeho uspišen byl zprávami o vypuknutí žluté zimnice v Santiagu.

Do Jižní Dakoty!

Oslava ČESKÉHO DNE

za počne shromážděním se spolků a účastníků dne 11. července '99 o 9. hodině ranní v Tyndall

Jest žádoucnou, aby každý byl v čas na místě.

... Vykonný výbor.

Lešetinský kovář.

Před několika lety vydána byla v Praze úctivatná výpravna básně Svato-pluka Čecha, "Lešetinský kovář." Látano v ní otrymí tathy poantimovanských dědin cizosemakými fabrikaanty a vřelá láska lidu českého k řel octě svých. Lešetinský kovář, vzor pravého Čecha, vzduroje suším poněmčovacím a suplatí vzduor svůj životem, neboť za poměrovatoly stojí mocné rameno "zákona a spravedlnosti". Běsě, psaná v slohu lehkém a přece úctivatně zajímavém, apňobila veliký rozruch. Však ten trval na krátce! Vláda ji skončikozvala! Jen něco málo vřístků před konšakaci rozprodanych přišlo mezi lid. Jaouce přesvědčeni, že přijdem vřelice přáni každého milovanika úctivilé četby, vydali jsme se svolením spisovatele básně tuto v plném znění konšakované vydání. A v očekávání tom jsme se nemýlili. Během prvního roku rozebráno první vydání, akrovně ovšem a uspořádali jsme vydání druhé, v mnohem lepší a dokonalejší úpravě a větší formátě než bylo první. Básně tvoří kniha o 88 stranách a prodáváme jí po 25ct. De Čech, se saračením, za 50c., a druhého vydání (ana kniha valně větší) za 60ct. K dostání za hotové u

Za sníženou cenu!

Máme posud několik vřístků spisů **Královské věnné město Mělník a okres mělnický,**

který s velkou pšil sestavil a ku velké škodě vlastním nákladem vydal Fidelit městské školy pan Lud. Boehm. Jest to spis objemný, neboť čítá 934 stran velkého formátu, s 55 obrázky a mapou okresu mělnického a města. Každý rodák mělnický měl by chovati spis tento, obsahující popis a dějiny jeho roditiště. Pan spisovatel opravě le náš ku nabídnuti zbytku spisu za cenu valně sníženou a sice budem tš prodávati nyní za 82.00 i s poštovním zápatkem. Dřívější cena 34.00. Zátónj Mělničan nemusí se nyní vymlouvatí na cenu knihy, neboť za tuto cenu je v pravdě levno. Hlaste se bryz. Adressa: Jozef Pokrůš Mělník, Fok.